

Finansdepartementet/Skattelovavdelingen
Postboks 8008 Dep
0030 Oslo

Vår dato 12.08.2015
Deres dato 12.05.2015
Vår referanse Tom Rune Nilsen
Deres referanse 14/5076 SL EF/KR

Postmottak@fin.dep.no

HØRINGSUTTALELSE OM REFORMEN OM OPPGAVEOVERFØRING FRA TOLLVESENET TIL SKATTEVESENET OG INNFORING AV UTSATT AVREGNING AV INNFORSELSMERVERDIAVGIFT.

Det vises til departementets høringsbrev, overføring av forvaltningsoppgaver til Skatteetaten, herunder ny ordning for merverdiavgift ved innførsel, med frist til 12. august med å komme med uttalelser.

NHO Logistikk og Transport organiserer logistikkbedrifter og speditører. Våre bedrifter står i hovedsak for ca. 90% av all tolldeklarerer i Norge, og er derfor den næring som berøres mest av selve rutineomlegginger/prosesser som må finne sted. Allerede fra det tidspunkt Finansdepartementet sendte sine oppdragsbrev om dette, har vi kommentert de vanskelige avveininger som dette avstedkommer, og vi har derfor satt pris på å bli invitert på orienteringsmøter og samarbeidsmøter med myndighetene.

Vårt hovedstyre har også understreket at denne reformen er av stor viktighet for oss, og derfor også viktig å påvirke.

Det er fire hovedformål med reformen. Den skal redusere kriminalitet, styrke grensekontrollen, forenkle prosessene for næringslivet og ressursbruken skal bli mindre. Vår organisasjon er opptatt av de forhold som er viktig for oss, nemlig at kriminaliteten reduseres, det blir enklere for næringslivet og ressursbruken blir mindre.

Proessen som Finansdepartementet benytter for å få gjennomført disse svært gode formål, har etter vårt skjønn ikke vært heldig. I stedet for å få faglige råd til målsetting, prosess og gjennomføring, har departementet i det aller vesentligste på forhånd bestemt utfallet. De faglige etater har bare blitt spurt om hvordan konklusjonene kan gjennomføres. Det er derfor grunn til å tro at denne fremgangsmåten har vært et hinder for å komme frem til de beste løsninger, som støtter opp under de mål som er satt.

Det er vår oppfatning at mange oppgaver kunne bli overført fra toll til skatt uten at dette i seg skulle skape mer byråkrati, mer ressurser og mer kriminalitet. Her tenker vi eksempelvis på IT utvikling og innkreving og håndtering av særavgifter som ikke knytter seg direkte til tollverdien.

Blir det forenklinger?

Det er nokså enstemmig uttalt i vår bransje at vi ikke ser noen forenklinger. Særlig gjelder det for saker som angår ikke registrerte næringsdrivende. I utgangspunktet er det bra at bransjen, som i dag, skal deklare mot Tollvesenet. Likevel er det Skatt som skal ha ansvaret, og toll vil få deler overført samt at de skal rådspørres. Her ser vi noe av hovedproblemet med denne reformen. I stedet for én etat blir det to etater å forholde seg til. Det vil også medføre to kompetansesentra og økt fare for forskjellsbehandling.

Det ser altså ikke ut til at rutinene blir enklere. Også for utsatt merverdiavgift vil egenfastsetting, endringer og klage bety mer kompliserte prosesser. Det er imidlertid godt å se at en ny prosess kan bli mindre krevende ved at man kan få tilbud om å få tallene for inngående mva fra Tollvesenet, det tallet skal benyttes når man selv i fremtiden fastsetter beløpene i skattemeldingen til skatt.

Blir det mindre ressursbruk for næringslivet?

Vi kan på ingen måte se at det blir mindre ressursbruk, heller tvert imot jfr. ovenstående. Merk også at selv om man nå går over til et system som mer ligner på innenlands merverdiavgift, er beregningen som uansett skal gjøres basert på tollverdien. Således skiller den seg fra det innenlandske beregningssystemet. Tollverdifastsettelse er et komplisert faglig område som krever lang erfaring. Noen ganger er tollverdien lett å finne frem til (transaksjonsverdien), men det kreves likevel en helt spesiell kompetanse for å fastsette riktig verdi.

Det går frem av høringsbrevet at man her tenker at Tollvesenet ofte må høres, men at skatt formelt sett treffer avgjørelsene. Vi ser ikke at dette blir enklere for næringslivet. Om det blir utsatt avregning støtter vi departementet i dets syn om ikke å gå for en vilkårsbasert modell, slik arbeidsgruppen anbefalte. Vi er enig med departementet i de vurderinger som er gjort i så måte.

Derimot synes vi påstanden om at *utsatt merverdiavgift i liten grad vil medføre konkurransevridning for norske bedrifter* er dårlig dokumentert. Vi er nokså sikre på at et slikt system vil medføre tap for norske bedrifter da kjøp heller vil bli foretatt i utlandet enn i Norge. Vi hadde en omfattende diskusjon om dette i rådet for handelsforenklinger i Norstella, og vi fikk følgende kommentar fra ett av medlemmene i Norstella som de øvrige sluttet seg til:

"Hvis en bedrift med anstrengt likviditet har valget mellom å kjøpe sine råvarer i Norge eller importere dem fra utlandet, vil en ordning med utsatt mva være rene gavepakken. De vil selvfølgelig importere råvarene og på denne måten slippe finansiering av 25 % mva. Dette vil jo også gjelde alle salgsbedrifter som har valget mellom å kjøpe fra norske grossister eller starte med egenimport fra utenlandske leverandører. Det vil være svært mye «kapital» å spare på egenimport.

Bedriften jeg jobber i har en gjennomsnittlig utestående mva på ca. 120 millioner nok. Ved en ny mva-løsning vil dette reduseres med ca. 60-70 millioner. Som du ser er det store beløp bundet opp i dagens løsning.

Jeg er ikke i tvil om at en slik ny mva-løsning vil by på en god del utfordringer for norske leverandørbedrifter i konkurranse med utlandet. Dette er på mange måter et fullskala prosjekt av 500 kroners grensen for private."

Blir det mer feil i deklarasjonene?

Vi tror at selve tolldeklarasjonene i fremtiden vil kunne bli dårligere forberedt, da det som oftest ikke vil bli deklart noe beløp til betaling. Vi har erfaringer fra utførselsangivelser som har hatt et dårlig fokus og som derved også ofte inneholder feil. Tollverdikompetansen vil således kunne bli svekket.

Vil det bli mindre kriminalitet?

Departementet styrker på flere hold arbeidet mot kriminalitet, og det er bra. Likevel vet vi at denne reformen kan medføre stor fare for en helt ny kriminalitet som ofte omtales som *karusellsvindel*. Departementet har i liten grad kommunisert noen klar oppfatning av hva man antar kommer til skje, men sier at de håper og tror at det ikke vil bli så store problemer og at dette må følges nøye opp for å vurdere ytterligere tiltak. Departementet kjenner godt

problemstillingen og viser til hvordan de enkelte land har møtt problemet. Storbritannia har som kjent vurdert dette nøye flere ganger og har konkludert med at det ikke bør være utsatt avregning.

Vi er svært bekymret over dette området, særlig fordi våre medlemmer kan ha et solidaransvar som tollskyldner. Slik Tollvesenet til nå har definert solidaransvaret for speditørene, så skal det lite til for at solidaransvar inntre, til tross for at det er et culpakrav i loven. Vi ber derfor departementet vurdere nøye om det er riktig at speditørbransjen skal hefte for denne type kriminalitet. Det er ingen speditører som har noen interesse i å hjelpe kriminelle. Vi ønsker å gå sammen med myndighetene for å avverge kriminalitet som også virker svært konkurransevridende. Men vi må altså ikke få en «svarteper-rolle» ved denne type kriminell virksomhet.

Vi ber derfor departementet om å vurdere regelverket som foreslås omkring dette. Det virker heller ikke rimelig at to likestilte situasjoner – hvor man enten følger skatteprosessen eller tollprosessen – vil avgiftssubjektet i sistnevnte situasjon (ikke registrerte virksomheter) være tollskyldneren etter tolloven. Da får man flere rettssubjekter enn når man følger tilsvarende bestemmelser for de registrerte. Det tror vi ikke er rett måte å løse dette på.

Konklusjonen vår hittil er derfor at reformen avstedkommer uklare grensesnitt, sannsynligvis mer byråkrati og mer bruk av ressurser. Den store fordelene er selvfølgelig næringslivets likviditetsgevinster.

Oppsummering:

Vi tror ikke reformen vil medføre de fordeler departementet forutsetter.

Vi mener at mye blir mer komplisert for næringslivet fordi vi nå får to etater å forholde oss til.

Vi mener utsatt merverdiavgift vil medføre økt kjøp av varer fra utlandet og mer arbeid for næringslivet.

Vi kan ikke se at det blir mindre kriminalitet.

Det er viktig å se på lovhjemmelen for speditørenes solidaransvar. Speditørbransjen bør ikke ha ansvar for kriminell virksomhet utført av andre. I det minste bør det være krav om en klar uaktsom handling fra speditørens side før et solidaransvar kan inntre. Således må tollskyldnerdefinisjonen i tollovens § 2-2 (3) klargjøres i forarbeidene slik at det blir en praksis i forvaltningen som står i rimelig forhold til speditørenes tjenester. Speditøren arbeider også ut fra et tillitsforhold til sine kunder på samme måte som tollvesenets deklarasjonsprosesser bygger på tillit.

Vennlig hilsen
NHO Logistikk og Transport

Are Kjensli
Adm. direktør